

9. SINIF COĞRAFYA TAM İZLEME KİTABI

21. HAFTA

- BEŞERÎ SİSTEMLER VE SÜREÇLER - - NÜFUSUN TARİHSEL DEĞİŞİMİ VE GELECEĞİ-2-

Nüfusun Ülkeler İçin Önemi - Nüfus Yapısı - Gelişmişlik İlişkisi - Nüfusun Tarihsel Değişimi ve Geleceği - Türkiye, Belirlenmiş Ülkeler ve Dünya Nüfusunun Geçirdiği ve Geçirebileceği Değişimlerle İlgili Birincil ve İkincil Kaynaklardan (TÜİK, UNFPA vb.) elde edilen tablo ve grafiklerin incelenmesi - Bu tablo ve grafikler; gelişmişlik seviyesi ve nüfus yapısı bakımından farklı, nüfus miktarı bakımından ise dünyada önemli paya sahip ülkeler arasından seçilir - Türkiye ve Dünya Nüfusunun Geçmişten Günümüze Geçirdiği ve Gelecekte Geçirebileceği Değişimler

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

		YANITLAR	
■		01 A B C D E	16 A B C D E
■		02 A B C D E	17 A B C D E
■		03 A B C D E	18 A B C D E
■		04 A B C D E	19 A B C D E
■		05 A B C D E	20 A B C D E
■		06 A B C D E	21 A B C D E
■		07 A B C D E	22 A B C D E
■		08 A B C D E	23 A B C D E
■		09 A B C D E	24 A B C D E
■		10 A B C D E	25 A B C D E
■		11 A B C D E	26 A B C D E
■		12 A B C D E	27 A B C D E
■		13 A B C D E	28 A B C D E
■		14 A B C D E	29 A B C D E
■		15 A B C D E	30 A B C D E

ÖĞRENCİ NO	
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

A. Nüfusun kalkınma sürecindeki rolü nedir? Bu süreçte hangi faktörler önemlidir?

Nüfus, bir ülkenin ekonomik büyümesi ve sosyal gelişimi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle genç nüfus, iş gücü potansiyeli ve tüketici pazarının genişlemesi ile ekonomik büyümeye katkı sağlar. Bunun yanı sıra yaşlı nüfusun sağlık ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçları, ülke bütçesi ve kaynak dağılımı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

B. Aşağıdaki tabloda gelişmişlik durumlarına göre renklendirilerek bazı ülkelerin nüfus yapıları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Aşağıdaki soruları bu tabloya göre cevaplandırınız.

	Okuryazar oranı %	Nüfus artış hızı %	Kişi başına düşen milli gelir (dolar)	Ortalama yaşam süresi (yıl)
Etiyopya	43	2,6	1200	60
Çad	35	3	2000	49
Japonya	99	-0,2	36,900	84
Almanya	99	0,1	39,700	80

1. Tabloda belirtilen ülkelerin nüfus yapıları ile ekonomik kalkınma düzeyleri arasındaki ilişkiyi karşılaştırın.

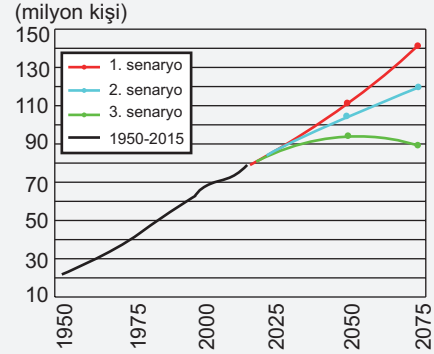
Bir ülkenin nüfus özellikleri içerisinde yer alan, nüfusun eğitim durumu, artış hızı, kişi başına düşen milli geliri ve ortalama insan ömrü gibi faktörlerin bilinmesi ilgili ülkenin gelişmişliği hakkında doğrudan bilgi verir. Yukarıdaki tabloda okuryazar oranı düşük, nüfus artış hızı yüksek, milli geliri düşük, ortalama yaşam süresi az olan Etiyopya ve Çad ülkelerinin gelişmişlik düzeylerinin düşük olduğu söylenebilir. Bu durumun tam tersi olan Japonya ve Almanya için ise tablodaki verilere bakarak gelişmiş ülke oldukları yorumu yapılır.

2. Aşağıdaki haritada numaralarla gösterilen ülkelerin nüfus yapıları dikkate alındığında tablodaki hangi renk grubuna (sarı-yeşil) dahil olduklarını karşılarına yazınız.

- I. Yeşil
- II. Sarı
- III. Sarı
- IV. Yeşil

C. Aşağıdaki grafik ve tablo, Türkiye'nin 1950-2075 yılları arasındaki nüfus projeksiyonlarını üç farklı senaryo ile göstermektedir. Grafikte 1950-2015 yılları arasındaki gerçekleşen nüfus verileri siyah çizgi ile, 2015-2075 yılları arasındaki projeksiyonlar ise üç farklı renk ile gösterilmiştir. Tablo ise 2075 yılı için olası nüfus miktarlarını ve yaş gruplarına göre dağılımı sunmaktadır. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

	Nüfus Miktarı (1. senaryo - 2075)	Nüfus Miktarı (2. senaryo - 2075)	Nüfus Miktarı (3. senaryo - 2075)
Yaş Grupları (%)	140 672 728	119 344 690	89 172 088
0-14	25,5	21,4	14,6
15-64	57,0	57,9	57,7
65+	17,5	20,7	27,7

1. Tablodaki verilere göre, her bir senaryoda 0-14, 15-64 ve 65+ yaş gruplarının oranlarını karşılaştırınız. Hangi senaryoda 65 yaş ve üzeri nüfus oranı en yüksektir? Bu durumun sosyal ve ekonomik etkilerini tartışınız.

3. Senaryoda 65 yaş ve üzeri nüfus oranı en yüksektir (%27.7). Bu durum, sağlık hizmetlerine olan talebin artması, emeklilik sistemleri üzerindeki baskı ve yaşlı bakım hizmetlerine ihtiyaç gibi sosyal ve ekonomik etkiler doğurabilir.

2. Grafik ve tabloya dayanarak, Türkiye'nin gelecekteki nüfus yapısının ekonomik kalkınma üzerindeki olası etkilerini tartışınız. Genç ve çalışabilir nüfusun (15-64 yaş) oranındaki değişimler, ekonomik büyüme ve işgücü piyasası üzerinde nasıl bir etki yaratabilir?

Genç ve çalışabilir nüfusun oranı, ekonomik büyüme ve iş gücü piyasası için kritik öneme sahiptir. 1. ve 2. Senaryolarda 15-64 yaş arası nüfus oranı yüksek kalırken (%57.0 ve %57.9), bu durum iş gücü arzını ve ekonomik büyümeyi destekleyebilir. 3. Senaryoda ise yaşlı nüfusun artışı ile birlikte çalışabilir nüfusun azalması, iş gücü piyasasında daralma ve ekonomik büyüme hızında düşüşe neden olabilir.

1. Nüfusun bir ülke için önemiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Nüfusun büyüklüğü, ülkenin iş gücü potansiyelini ve ekonomik büyüme hızını etkileyebilir.
- B) Nüfusun yaş yapısı, ülkenin sağlık, eğitim ve sosyal hizmetler gibi alanlardaki planlamalarını etkiler.
- C) Nüfus artış hızı, ülkenin doğal kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını ve çevresel dengeleri etkileyebilir.
- D) Nüfusun demografik dağılımı, ülkenin kültürel çeşitliliğini ve sosyal bütünlüğünü şekillendirir.
- E) Nüfusun azlığı, ülkenin her zaman daha az ekonomik ve sosyal sorun yaşamasını sağlar.

2. Gelişmiş ve gelişmemiş ülkelerin nüfus özelliklerini öğrencilerine birer ülke örneği ile anlatmak isteyen bir öğretmenin;

- Japonya
- Sudan
- Bangladeş
- Fransa

ülkelerinden hangi ikisini seçmesi uygun olmaz?

- A) Japonya – Fransa
- B) Sudan – Japonya
- C) Fransa – Sudan
- D) Japonya – Bangladeş
- E) Fransa – Bangladeş

3. Bir ülkenin nüfusunun yapısal özelliklerine bakılarak, o ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında çıkarımlarda bulunulabilir.

Buna göre;

- I. nüfusun kırsal ve kente göre dağılımı,
- II. nüfus miktarı,
- III. bebek ölüm oranı

özelliklerinden hangileri ülkelerin gelişmişlik düzeyi hakkında fikir vermez?

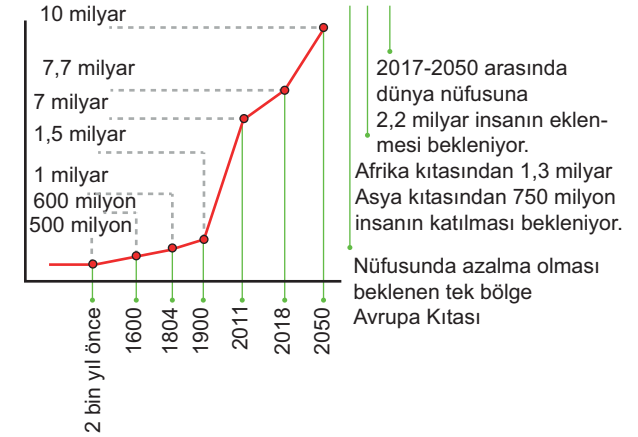
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

4. Aşağıdaki infografik, dünya nüfusunun 2050 yılında 10 milyarı bulabileceğini ve bu değişimin coğrafi dağılımını göstermektedir.

2050'DE DÜNYA
NÜFUSUNUN YARISINI
• Hindistan • Nijerya • Kongo
• Pakistan • Etiyopya • Tanzanya
• ABD • Uganda • Endonezya
oluşturacak

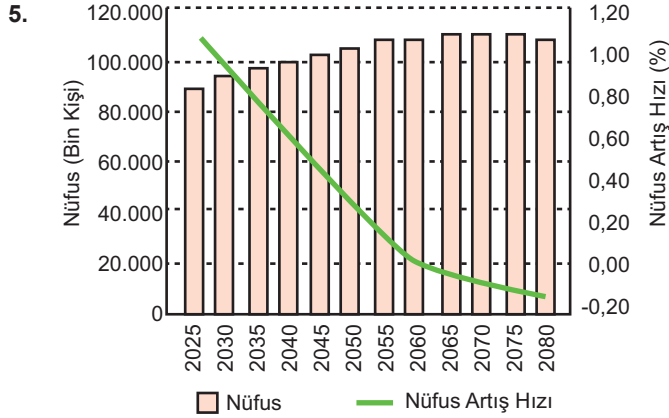

DÜNYA
NÜFUSU

İnfografiğe dayanarak aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) 2050 yılında dünya nüfusunun yarısını oluşturacak ülkeler arasında Brezilya ve Rusya da bulunmaktadır.
- B) 2017-2050 yılları arasında dünya nüfusuna eklenmesi beklenen 2,2 milyar insanın büyük kısmı Avrupa kıtasında olacaktır.
- C) 2050 yılına kadar dünya nüfusu artışı, Afrika ve Asya kıtalarında yoğunlaşacaktır.
- D) Avrupa kıtasının nüfusu 2050 yılına kadar artış göstermeye devam edecektir.
- E) 2050 yılına kadar dünya nüfusu artışı duracak ve sabit kalacaktır.

Yukarıdaki grafik, Türkiye'nin 2025-2080 yılları arasındaki nüfus ve nüfus artış hızı projeksiyonlarını göstermektedir.

Grafiğe dayanarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- 2040 yılında Türkiye'nin nüfusu 90 milyonun üzerindedir ve nüfus artış hızı %0,5'in altındadır.
- 2055 yılında nüfus artış hızı %0,1'in altına düşmüştür ve nüfus 80 milyonun altına gerilemiştir.
- 2070 yılında Türkiye'nin nüfusu 100 milyonun üzerindedir ve nüfus artış hızı hâlâ pozitiftir.
- 2080 yılında nüfus artış hızı negatife dönmüştür ve nüfus 100 milyonun üzerindedir.
- 2035 yılında Türkiye'nin nüfusu 80 milyonun altındadır ve nüfus artış hızı %1'in üzerindedir.

6. Aşağıdaki tabloda, KKTC ve bazı Türk devletlerinin 2000, 2020 ve 2050 yıllarına ait nüfus projeksiyonları verilmiştir.

Ülke	2000 Nüfusu (bin kişi)	2020 Nüfusu (bin kişi)	2050 Nüfusu (bin kişi)
KKTC	200	300	400
Türkiye	63.000	83.000	97.000
Azerbaycan	8.000	10.000	12.000
Kazakistan	15.000	18.000	22.000
Türkmenistan	4.500	6.000	8.000
Kırgızistan	5.000	6.500	9.000

Buna göre bu tablo ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- KKTC'nin nüfusu 2000 yılından 2050 yılına kadar sabit kalmıştır.
- 2020 yılında, Türkiye'nin nüfusu 83 milyona ulaşmış ve bu, Kazakistan'ın nüfusunun dört katından fazladır.
- 2050 yılında, Azerbaycan'ın nüfusu 12 milyona ulaşmış ve KKTC'nin nüfusunun yaklaşık üç katı olmuştur.
- 2000-2050 yılları arasında en büyük nüfus artışını Türkmenistan yaşamıştır.
- 2020 yılında, Kırgızistan'ın nüfusu Azerbaycan'ın nüfusundan daha fazladır.

Cevap Anahtarı

1.E 2.A 3.B 4.C 5.D 6.B

Yazılı Sınav

1. **Nüfus, bir ülkenin ekonomik kalkınması açısından neden önemlidir? Açıklayınız.**

Nüfus, bir ülkenin ekonomik kalkınması açısından kritik bir öneme sahiptir. Nüfusun büyüklüğü, yaş yapısı ve dağılımı, ülkenin iş gücü potansiyelini, tüketim düzeyini ve ekonomik faaliyetlerini doğrudan etkiler.

2. **İngiltere ve Hindistan gibi gelişmişlik seviyeleri farklı olan iki ülkenin zaman içinde değişen nüfus yapılarını düşünerek bu iki ülkenin nüfus yapısı ile gelişmişlik düzeyi arasındaki ilişkiyi açıklayınız.**

İngiltere ve Hindistan:

- İngiltere: Gelişmiş bir ülke olan İngiltere, düşük doğum oranları ve yüksek yaşam beklentisi nedeniyle yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Bu, sağlık hizmetlerine ve emeklilik sistemlerine daha fazla yatırım yapılmasını gerektirir.*
- Hindistan: Gelişmekte olan bir ülke olan Hindistan, yüksek doğum oranları ve düşük yaşam beklentisi ile genç bir nüfusa sahiptir. Bu, büyük bir iş gücü potansiyeli sağlar, ancak eğitim ve iş olanaklarının yetersizliği nedeniyle işsizlik oranları yüksek olabilir.*

3. **Türkiye nüfusunun tarihsel değişimi ve gelecekteki projeksiyonları hakkında bilgi veriniz.**

Tarihsel Değişim: 1923'te Türkiye'nin nüfusu 13,1 milyondur. Bu sayı, 1950'de 20,1 milyona, 1985'te 50,1 milyona ve 1990'da 56,5 milyona yükseldi.

Gelecek Projeksiyonları: 2050 yılında Türkiye'nin nüfusunun 97 milyon olması beklenmektedir. Genç nüfus oranının azalması ve yaşlı nüfus oranının artması beklenmektedir.